

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФФИЦІАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№



96.

KURJER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA

Вильна. Вторникъ. 1-го Декабря — 1836 — Wilno. Wtorek. 1-го Grudnia.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 24-го Ноября.

Войску Донскому Всемилостивѣйше даровано новое положеніе, объемлющее всѣ части Управленія, какъ Военнаго, такъ и Гражданскаго состоянія онаго.

Положеніе сіе съ 1-го Января сего 1836 года приведено уже въ дѣйствиіе. Сословія войска, чувствуя вполне всю благодѣтельность даннаго имъ закона, упрочивающаго настоящее и будущее благосостояніе, какъ общее, такъ и частное каждаго изъ обитателей, всеподданнѣйше просили позволенія Государя Императора прислать отъ всѣхъ сословій Депутатовъ, для принесенія Его Императорскому Величеству безпредѣльной, вѣрноподданнической отъ лица всего войска благодарности, за столь милостивое, Монаршее о благу онаго попеченіе.

По Высочайшему Его Императорскаго Величества на сіе соизволенію, Депутатія прибыла въ С. Петербургъ. Ее составляютъ: два Генераль-Маіора—Войсковой Дворянской Депутатъ *Рубашкинъ* и Командиръ Атаманскаго Его Императорскаго Высочества Наслѣдника Цесаревича полка *Кузнецовъ*; два Полковника— *Долотинъ* и Предсѣдатель Коммерческаго суда *Поповъ*; Станичный Атаманъ и казакъ отъ войска; два казака отъ торговаго общества, и отъ сословія Калмыковъ одинъ *Гилюнъ* (изъ духовныхъ) и одинъ Калмыкъ.

Его Императорское Высочество Наслѣдникъ Цесаревичъ, въ качествѣ Атамана всѣхъ Казачьихъ войскъ, изволилъ представлять Депутатію Государю Императору, 11-го настоящаго мѣсяца. Депутатъ Дворянства, Генераль-Маіоръ *Рубашкинъ*, въ словахъ краткихъ, но исполненныхъ пламенныхъ чувствъ, имѣлъ счастье изъяснить предъ Его Величествомъ чувства живѣйшей вѣрноподданнической признательности и благодарности, которыя сословія Войска Донскаго желали повергнуть къ стопамъ Августѣйшаго Благодѣтеля ихъ чрезъ Депутатовъ, изъ среды себя избранныхъ, и которыя останутся вѣчно неизмѣнными въ сердцахъ обитателей Дона.

Его Императорское Величество принявъ Депутатію съ благоволеніемъ, изволилъ входить съ Депутатами во всѣ подробности ихъ Положенія, какъ Военнаго, такъ и Гражданскаго и Торговаго, и при семъ случаѣ изволилъ подтвердить, что желаетъ и требуетъ, дабы всѣ управленія Войска Донскаго и лица Начальствующіе, руководясь закономъ, для блага ихъ изданнымъ, стремились всегда и во всѣхъ случаяхъ къ точному и неослабному закону сего исполненію.

— Всѣмъ любителямъ отечественнаго просвѣщенія безъ сомнѣнія извѣстны быстрые успѣхи, сдѣланные въ последнее время нашими Военно-Учебными заведеніями. Успѣхи эти не ограничиваются однимъ умноженіемъ числа заведеній. Нѣтъ! Они еще болѣе примѣчательны совершенствомъ учебнаго и правственнаго образованія питомцевъ. Благородное юношество наше, и преимущественно дѣти заслуженныхъ, но не богатыхъ родителей, проводятъ здѣсь свою юность подъ мирнымъ кровомъ наукъ, подъ тщательнымъ,

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

Санкт-Petersburg, dnia 24-go Listopada.

Воysку Доŋskiemu Найтаскавіеу надану została nowa Ustawa, obejmująca wszystkie części Zarządów, tak Woyskowego, jako i Cywilnego jego stanu.

Ustawę tę 1-go Stycznia 1836 roku wprowadzono do wykonania. Stany Woyska, czując należycie całą dobroczynność danego im prawa, utrwalającego teraźniejszą i przyszłą pomyślność, tak powszechną, jako i szczególną kaźdego z mieszkańców, nayuniżeney prosily Cesarza Jego Mości, o pozwolenie przysłać od wszystkich stanów Deputowanych, dla złożenia Najjaśniejszemu Cesarzowi Jego Mości nieograniczoney, wiernych poddanych całego Woyska wdzięczności, za tak łaskawą, MONARSZĄ o dobro jego troskliwość.

Po NAYWYŻSZEM JEGO CESARSKIEY Mości na to zezwoleniu, Deputacya przybyła do St. Petersburga, którą składają: dway Jenerał-Majorowie—Woyskowy Dworzanski Deputat *Rubaszkin* i Dowódzca półku Attamańskiego JEGO CESARSKIEY WYSOKOŚCI NASTĘPCY CESARZEWICZA *Kuzniecowa*; dway Półkownicy—*Dolotin* i Prezydent Sądu Handlowego *Popow*; Staniczny Ataman i kozak woyska; dway kozacy stanu handlowego i stanu Kalmuków jeden *Giliun* (z duchownych) i jeden Kalmuk.

JEGO CESARSKA WYSOKOŚĆ NASTĘPCA CESARZEWICZA, jako Ataman wszystkich Woysk Kozackich, raczył Cesarzowi Jego Mości, Deputacyą przedstawiać 11-go teraźniejszego mѣсяca. Deputat Dworzaństwa, Jenerał-Major *Rubaszkin*, w wyrazach krótkich, lecz pełnych żarliwych uczuć, miał szczęście wynurzyć przed NAYJAŚNIEYSZYM PANEM uczucia nayżywszey wiernych poddanych czci i wdzięczności, które stany Woyska Doŋskiego pragnęły złożyć ustop NAYJAŚNIEYSZEGO ich Dobroczyncy przez Deputatów, zpośród siebie wybranych, a które nazawsze pozostaną niezmiennymi w sercach mieszkańców Donu.

JEGO CESARSKA Mość, przyjąwszy Deputacyą z zadowoleniem, raczył wchodzić z Deputowanemi we wszystkie szczegóły ich Urządzenia, tak Woyskowego jak Cywilnego i Handlowego, i przy tey okoliczności raczył powtórzyć, iż żąda i wymaga, ażeby wszystkie zarządy Woyska Doŋskiego i osoby Zwierzchnicze, trzymając się prawa, dla ich dobra wydanego, dążyły zawsze i we wszelkich zdarzeniach do istotnego i niezmordowanego tego ustawy wypełnienia.

— Wszystkim miłośnikom Krajowego Oświecenia bez wątpienia wiadome są szybkie postępy, w ostatnim czasie uczynione przez nasze Woyskowo-Szkolne zakłady. Postępy te nie kończą się na samém pomnożeniu liczby zakładów. Nie! One są jeszcze więcey godne uwagi ze względu zupełności naukowego i moralnego kształcenia wychowanców. Szlachetna nasza młodzież, a nadewszystko dzieci zasłużonych, lecz nie bogatych rodziców, przepędzają tu swą młodość, pod spokojną zastoną nauk, pod troskliwym, opiekuńczym dozorem, i wchodząc ztąd

попечительнымъ надзоромъ, и поступаая отсюда въ ряды побѣдоноснаго войска нашего, приносятъ съ собою не бесплодную сѣмена тѣхъ доблестей, которыя должны украшать воина и гражданина. Но попечительное Правительство симъ не ограничилось. Отверзая дарованіямъ обширное поприще во всѣхъ родахъ службы, Правительство учредило, въ составѣ военнаго управленія, высшее военноучебное заведеніе— Военную Академію. „Академія, сказано въ ея уставѣ, „имѣеть двоякую цѣль: распространеніе военныхъ знаній и образованіе Офицеровъ для Генеральнаго Штаба, или для того рода службы, гдѣ требуются особыя дарованія и высшее многостороннее образованіе.“ Изъ Академіи произведены уже два выпуска; которые показали, что благотворная цѣль Правительства вполне достигается. Нынѣ назначенъ третій выпускъ, и 11-го и 12-го числа сего мѣсяца происходило испытаніе Офицеровъ, кончившихъ полный Академическій курсъ наукъ. 12-е число останется навсегда незабвеннымъ для Академіи. Испытаніе было осчастливлено присутствіемъ Его Императорскаго Высочества Цесаревича Наслѣдника.

Его Высочество, въ сопровожденіи Его Свѣтлости Принца *Петра Ольденбургскаго*, изволилъ прибыть въ Академію въ 11-ть часовъ, и встрѣченъ былъ у входа Военнымъ Министромъ, Директоромъ и Вице-Директоромъ Академіи.

Въ первой залѣ представлены были Его Высочеству Офицеры, подвергавшіеся окончательному испытанію.

Пріемля съ глубокимъ благоговѣніемъ эту новую милость Государа Императора, удостоившаго назначить Его Высочество свидѣтелемъ ихъ успѣховъ, Офицеры старались явить себя достойными сей милости, и ясными, опредѣлительными отвѣтами обнаруживъ степень полученнаго ими образованія, показали, что они равно поняли и обязанности свои во время пребыванія въ Академіи и будущее ихъ назначеніе, какъ Офицеровъ Генеральнаго Штаба.

Въ 3½ часа испытаніе кончилось. Его Высочество, изъявивъ Свое удовольствіе Директору Военной Академіи и обращаясь потомъ съ привѣтствіемъ къ корпусу Офицеровъ, изволилъ выразить въ краткихъ словахъ, какія ожиданія подлежатъ имъ оправдать на дѣйствительной ихъ службѣ.

Сіе Всемилостивѣйшее вниманіе Государа Императора къ Военной Академіи, въ лицѣ Его Высочества, какъ незабвенное событіе, послужитъ основаніемъ незыблемому памятнику: оно воспламенитъ и настоящихъ и будущихъ слушателей Академическихъ курсовъ къ вѣщшему распространенію военныхъ знаній въ Отечество наше и къ наполненію Корпуса Генеральнаго Штаба достойнѣйшими Офицерами.

— Высочайшею Грамотою 5-го Ноября Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ *Императорскаго и Царскаго Ордена Св. Станислава второй степени*, Дѣйствительный Статскій Советникъ Старшій Докторъ Рижскаго Военнаго Госпиталя *Чорба*.

— Высочайшимъ Приказомъ отъ 12-го Ноября, Товарищъ Министра Внутреннихъ Дѣлъ, Его Императорскаго Величества Генераль-Адъютантъ, Генераль-Маіоръ Графъ *Строгановъ 2-й*, назначенъ Исправляющимъ должность Генераль-Губернатора Черниговскаго, Полтавскаго и Харьковскаго, съ оставленіемъ въ званіи Генераль-Адъютанта

— Состоящій въ должности Оберъ-Прокурора 1-го Отдѣленія 5-го Департамента Правительствующаго Сената, Дѣйствительный Статскій Советникъ *Фонз-Дезинъ*, согласно прошенію его, Всемилостивѣйше уволенъ отъ службы, съ повелѣніемъ на мѣсто его, Оберъ-Прокуроромъ сего Отдѣленія, быть Оберъ-Прокурору 3-го Отдѣленія того же Департамента *Бѣгичеву*.

— Екатеринбургскаго пѣхотнаго полка рядовой Аванасій *Кравченко*, стоявшій на часахъ на открытомъ мѣстѣ къ озеру, Царства Польскаго въ селеніи Виграхъ, гдѣ собрана была партія рекрутъ, замѣтивъ одного изъ нихъ, скрывшагося отъ пристража, и обросившагося въ озеро, болѣе версты въ ширину, поплылъ вслѣдъ за бѣжавшимъ, и настигнувъ его на разстояніи 200 саж. отъ берега, силою принудилъ возвратиться, и представилъ его начальству.

Государь Императоръ, по доведеніи о семъ до свѣдѣнія Его Императорскаго Величества, Высочайше повелѣть соизволилъ: рядовому *Кравченко*, произведенному уже за означенный поступокъ Г. Главнокомандующимъ Дѣйствующею Арміею въ Унтеръ-Офицеры, выдать, сверхъ сего, въ награду 300 рублей, а о расторопности и усердіи его объявить по Арміи.

— Его Императорское Величество, по Положенію Комитета Г. Министровъ, въ 13-й день минувшаго

до шереговъ звѣдѣющаго нашего войска, приносящъ съ собою не пфонне насiona тыхъ цнот. ктѣне повинны здобіе жоѣннрза і оыватела. Але Рząd Опіекунічы не пррестал на тѣм. Одркываяяч вродзonym здолносіом obszernе pole we wszystkich rodzajach służy, Rząd w składcіe woyskowego zarządu, ustanowіł wyższy woyskowo-szkolny zakład—Woyskową Akademią. „Akademia, powiedziano w jej ustawach „ma cel dwojaki: rozszerzenie wojennych nauk і kształcenіe Oficerów do Jeneralnego Sztabu, czyli do tego rodzaju służy, gdzie się wymaga szczególnych zdolności і wyższego rozlicznego ukształcenia.“ W Akademii odbyły się już dwa zupełne kursa, а uczniowie, którzy z niej wyszli, przekonali, że dobroczynny cel Rządu zupełnie jest osiąganym. Teraz przeznaczone jest trzecie wyście uczniów, і w dniach 11 і 12 tego miesiąca odbywał się examen Oficerów, którzy ukończyli pełny kurs nauk w Akademii. Dzień 12-ty pozostanie na zawsze pamiętnym dla Akademii. Examen był uszczęśliwiony obecnością Jego CESARSKIEY WYSOKOŚCI CESARZEWICZA NASTĘPCY.

JEGO WYSOKOŚĆ, w towarzystwie Jaśnie Oświeconego Xięcia *Piotra Oldenburgskiego*, raczył przybyć do Akademii o godzinie 11-ey, і u wejścia był spotkany przez Ministra Woyny, Dyrektora і Vice-Dyrektora Akademii.

W pierwszej sali przedstawiani byli JEGO WYSOKOŚCI Oficerowie, którzy ostateczny zdawali examen.

Z głębokimъ uszanowaniem przyymując tę nową łaskę CESARZA JEGO MOŚCI, który zaszczycił naznaczeniem JEGO WYSOKOŚCI, а żeby był świadkiem ich postępow, Oficerowie starali się okazać siebie godnymi tej łaski, а jasnymi і dokładnymi odpowiedziami okazawszy stopień nabytego przez nich ukształcenia, przekonali, iż pojęli і swoje obowiązki podczas bytu w Akademii і przysięgę swe przeznaczenie, jako Oficerów Jeneralnego Sztabu.

O pół do czwartey examen został ukończony. JEGO WYSOKOŚĆ, oświadczywszy Swe zadowolenie Dyrektorowi Akademii Woyskowej і obróciwszy się potem uprzeymie do Korpusu Oficerów, raczył w krótkich wyrazіeń słowach, jakim oczekiwaniom należy im odpowiedzieć w rzeczywistej ich służbie.

Te Nawłaskawsze względy CESARZA JEGO MOŚCI ku Akademii Woyskowej, w Osobie JEGO WYSOKOŚCI, jako pamiętny wypadek, posłużą za osnowę nieporuszoneму pomnikowi; zapalą і terazniejszych і przyszłych słuchaczów kursów Akademickich, do dalszego rozszerzenia woyskowych nauk w naszej Oyczyźnie і do napełnienia Korpusu Jeneralnego Sztabu godnemi Oficerami.

— Przez Nawyższy Dyplomat, 5-go Listopada, Nawłaskawiey mianowany Kawalerem *Cesarского і Królewskiego Orderu S. Stanisława drugiego stopnia*, Rzeczywisty Radzca Stanu, Starszy Doktor Ryskiego woyskowego szpitalu *Czorba*.

— Przez Nawyższy Rozkaz dzienny, 12-go Listopada, Towarzysz Ministra Spraw Wewnętrznych, JEGO CESARSKIEY MOŚCI Jenerał-Adjutant, Jenerał-Major Hrabia *Stroganov 2-gi*, назначony został Sprawującym obowiązkiem Jenerał-Gubernatora Czernihowskiego, Połtawskiego і Charkowskiego, z pozostaniem w nazwanіu Jenerał-Adjutanta.

— Zostający w obowiązku Ober-Prokurora 1-go Oddziału 5-go Departamentu Rządzącego Senatu, Rzeczywisty Radzca Stanu *von-Dezin*, zgodnie ze swoją prośbą, Nawłaskawiey uwolniony ze służy, z rozkazem na jego mieyscu Ober-Prokurorem tego oddziału byдъ Ober-Prokurorowi 3-go Oddziału tegoż Departamentu *Biegiczewu*.

— Żołnierz Ekaterynburskiego pieszego półku *Atanazy Krawczenko*, stojąc na warcie na mieyscu otwartém ponad jeziorem, we wsi Wigrach, w Królestwie Polskiem, gdzie zebrana była partya rekrutów, postzegł, jak jeden z nich, skrywszy się od straży, rzucił się do jeziora, przeszło wiorstę szerokości. *Krawczenko* rzucił się też do wody w pogoń za uciekającym, którego dognał o 200 sążni od brzegu, zmusił do powrócenia і przedstawił Zwierzchności.

CESARZ JEGO MOŚĆ po doprowadzeniu o tѣm do wiadomości JEGO CESARSKIEY MOŚCI, Nawyżey rozkazać raczył: żołnierzowi *Krawczenko*, który już przez P. Głównodowodzącego czynną Armią za takowy postępek mianowany został podoficerem, wydać nadto w nagrodę 300 rubli, а o przytomności і gorliwości jego ogłosić w armii.

— JEGO CESARSKA MOŚĆ, po nastatém postanowieniu Komitetu P.P. Ministrów dnia 13-go zeszłego Paździer-

Октября, Высочайше повелѣть соизволилъ: пенсіи, опредѣленные малолѣтнимъ дѣтямъ, по 1,426 статьи Свода Законовъ 3 т. Устава о пенсіяхъ, при жизни матерей, не увеличивать по смерти сихъ послѣднихъ, на основаніи 1,433 ст. того же тома. (С. II.)

— Государственный Совѣтъ, въ Департаментѣ Экономіи и въ Общемъ Собраніи, рассмотрѣвъ представленіе Управлявшаго Военнымъ Министерствомъ, относительно вычета изъ жалованья чиновниковъ, остающихся за штатомъ и признавая заключеніе Военнаго Совѣта правильнымъ и совершенно соответствующимъ той цѣли, съ которою поясняемый здѣсь законъ установленъ, положилъ: при выдачѣ единовременно годовыхъ окладовъ жалованья чиновникамъ, остающимся за штатомъ по случаю преобразования или упраздненія мѣстъ, въ коихъ они состояли на службѣ, производить вычетъ въ пенсіонный капиталъ, на точномъ основаніи 562 ст. Свода Устава о пошлаинахъ (т. V.) по одной, или по двѣ копейки съ рубля, сообразно съ размѣромъ выдаваемого оклада. Его Императорское Величество Мнѣніе сіе Высочайше утвердить соизволилъ, и повелѣлъ исполнить.

— Правительствующій Сенатъ, въ Общемъ Собраніи первыхъ трехъ Департаментовъ, слушали: *вопневрыхъ*, предложенное Господиномъ Министромъ Юстиціи, Тайнымъ Совѣтникомъ и Кавалеромъ Дмитріемъ Васильевичемъ Дашковымъ, къ надлежащему исполненію, Высочайше утвержденное мнѣніе Государственнаго Совѣта, слѣдующаго содержанія: „Государственный Совѣтъ, въ Департаментѣ Законовъ и въ Общемъ Собраніи, рассмотрѣвъ докладъ Общлаго Собранія первыхъ трехъ Департаментовъ Правительствующаго Сената относительно употребленія лѣса въ старостинскихъ и арендныхъ имѣніяхъ, положилъ: опредѣленіе Правительствующаго Сената, въ семь докладъ изложенное, утвердить, обративъ оное въ дополненіе Свода Законовъ тома VIII Устава Лѣснаго къ ст. 1245.“ На ономъ мнѣніи написано: „Его Императорское Величество воспомоществовавшее мнѣніе въ Общемъ Собраніи Государственнаго Совѣта объ употребленіи лѣса въ старостинскихъ и арендныхъ имѣніяхъ, Высочайше утвердить соизволилъ и повелѣлъ исполнить. *За Предсѣдателя Государственнаго Совѣта Графъ Литта.* 28-го Сентября 1835. И *во вторыхъ*, справку, по коей оказалось, что состоявшееся по сему дѣлу въ Общемъ Собраніи Сената опредѣленіе, заключалось въ слѣдующемъ: а.) что хотя 865 статьею Свода Устава Лѣснаго (т. VIII) возбраняется лѣса старостинскихъ и арендныхъ имѣній употреблять не на тотъ предметъ, для котораго отпущены, но наказанія за нарушеніе сего закона не опредѣлено, отъ чего, какъ представляетъ Г. Министръ Финансовъ, въ разрѣшеніи дѣлъ о неправильно употребленныхъ арендныхъ лѣсахъ встрѣчны затрудненія, и б.) что поелику преступленіе помянутаго закона, по сущности своей, представляется совершенно однороднымъ съ преступленіями противу законовъ о цѣлости и храненіи казенныхъ лѣсовъ вообще: то и наказанія, за сіи послѣднія въ Уставѣ лѣсномъ опредѣленные, со всею справедливостію, примѣнены быть могутъ лицамъ, оказывающимся виновными въ употребленіи отпущеннаго изъ арендныхъ имѣній лѣса не на тотъ предметъ, для коего оный назначенъ. По симъ уваженіямъ Общее Собраніе Правительствующаго Сената, согласно съ заключеніемъ Г. Министра Финансовъ, принятымъ и 1-мъ Департаментомъ Сената, полагаетъ: въ случаѣ, если отпущенный временному владѣльцу или крестьянамъ старостинскихъ и арендныхъ имѣній лѣсъ, окажется употребленнымъ не на тотъ предметъ, для коего отпущенъ и не для строеій, по лѣстраціи положенныхъ, то съ виновными въ томъ поступать по общимъ правиламъ, о самовольныхъ порубкахъ казенныхъ лѣсовъ постановленнымъ. О чемъ и былъ поднесенъ Его Императорскому Величеству всеподданнѣйшій докладъ. (С. В.)

— Нева стала въ Субботу, 14-го Ноября. (Снб. В.)

— Нетерпѣливое желаніе публики, видѣть по крайней мѣрѣ первый паровозъ въ ходу по Царскосельской желѣзной дорогѣ, выражалось такъ громко, что Правленіе Компаніи устройствъ этой дороги рѣшилось пустить въ ходъ первый паровозъ, въ Пятницу, 6-го сего Ноября. При умѣренной температурѣ въ одинъ градусъ мороза, и при благоприятной погодѣ, собралось на дорогѣ значительное число любопытныхъ, хотя о произведеніи этихъ опытовъ не было объявлено публикѣ. Въ 12 часовъ совершенно было священникомъ молебствіе, съ испрошеніемъ благословенія Всевышняго Подателя всѣхъ благъ началу важнаго для Россіи предпріятія, и какъ машина, такъ и экипажи, къ ней принадлежащіе были окроплены святою водою. Такъ какъ и въ нынѣшнемъ случаѣ можно было ѣздить по желѣзной дорогѣ безъ

ника, *Найвышъ* розказалъ рачыі, пеные dla nieletnich dzieci wyznaczone, podług 1426 artykułu Połączenia Praw T. 3 Ustawy o pensjach, za życia matek, nie powiększać po śmierci tych ostatnich, na osnowie 1433 art. tegoż tomu (P.P.)

— Rada Państwa, na Departamencie Praw i na Powszechném Zebraniu, rozpatrzywszy przedstawienie byłego Zarządzającego Ministerjum Woyny, względem potrącania z płacy urzędników, zostających nad etat, i uznając wniosek Rady Woyskowej zgodnym z prawidłami i zupełnie odpowiednim temu celowi, na jaki objaśniające się tu prawo jest ustanowione, postanowiła: przy wydaniu jednorazowie rocznych wyznaczeń płacy urzędnikom nadetatowym, z okoliczności nowego urzędzenia lub skassowania mieysc, w których oni zostawali na służbie, czynić potrącenie na kapitał pensyonowy, na istotney osnowie 562 art. Połączenia Ustaw o poszlinach (tom V), po jedney lub dwie kopieyki od rubla, w miarę wydawanego wyznaczenia. Jego CESARSKA MOŚĆ, opinię tę *Найвышъ* zatwierdzić racyi i rozkazał wypełnić.

— Rządzący Senat, na Połączonym Zebraniu pierwszych trzech Departamentów słuchali: *naprzd:* przełożoną przez P. Ministra Sprawiedliwości, Radcy Tajnego i Kawalera Dymitra Wasilewicza Daszkowa, do należytego wypełnienia *Найвышъ* zatwierdzoną opinią Rady Państwa, następnego brzmienia: „Rada Państwa, na Departamencie Praw i na Powszechném Zebraniu, rozpatrzywszy przełożenie Połączonego Zebrania pierwszych trzech Departamentów Rządzącego Senatu względem używania lasu w starościńskich i arendownych majątkach, postanowiła: postanowienie Rządzącego Senatu w tém przełożeniu wyłożone, zatwierdzić, obróciwszy je na dopełnienie Połączenia Praw tomu VIII Leśney Ustawy do art. 1245.“ Na tey opinii napisano: „Jego CESARSKA MOŚĆ nastąpiła opinią na Powszechném Zebraniu Rady Państwa o używaniu lasu w starościńskich i arendownych majątkach zatwierdzić racyi i rozkazał wypełnić. *За Президента Rady Państwa Hrabia Litt.* 28 Września 1836 roku. I *powtore:* sprawkę, z której okazało się, iż nastąpiło w tey rzeczy na Powszechném Senatu Zgromadzeniu postanowienie, zawiera co następuje: a) iż chociaż przez 865 artykuł Połączenia Leśney Ustawy (t. VIII) zabrania się drzewa w Starościńskich i arendownych majątkach używać nie na ten przedmiot, na który dozwolono, lecz kary za naruszenie tego prawa nie postanowiono, przez co, jak P. Minister Skarbu przedstawia, w rozstrzygnięciu spraw o arendownych lasach nie podług prawideł użytych, napotkane zostały trudności; i b) że ponieważ przestąpienie pomienionego prawa ze swey istoty jest zupełnie jednorodnym z przestąpieniami praw o całości i strzeżeniu skarbowych lasów w powszechności; przeto i kary za te ostatnie w Leśney Ustawie naznaczone, z zupełną sprawiedliwością mogą być zastosowane do osób, które się okazały winnymi w używaniu wyznaczonego z arendownych majątków drzewa nie na ten przedmiot, na który był przeznaczony. Dla tych uwag, Powszechnie Zgromadzenie Rządzącego Senatu, zgodnie z wnioskiem P. Ministra Skarbu, przyjętym i przez 1-szy Departament Senatu, postanawia: w zdarzeniu, jeżeli dozwolone czasowemu właścicielowi lub włóścianom Starościńskich i arendownych majątków drzewo okaże się użytym nie na ten przedmiot, na jaki było dozwolono, i nie na budowie w lustracyi położone, tedy z winnymi w tém postępować podług ogólnych prawideł, o samowolnym rąbaniu skarbowych lasów postanowionych. O czém też było podane Jego CESARSKIEJ MOŚCI *найвышъ* przełożenie. (G. S.)

— Neva stanęła w sobotę, dnia 14 Listopada.

— Niecierpliwe żądanie publiczności widzieć przynajmniej pierwszy parowoz, chodzący po Carsko-Sielskiej żelazney drodze, wyrażało się tak głośno, iż Administracya Kompanii urządzenia tey drogi, postanowiła puścić w bieg pierwszy parowoz w piątek, 6-go ter. Listopada. Przy umiarkowanej temperaturze na jeden stopień zimna i przy pomyślney pogodzie, zgromadziła się na drodze znaczna liczba ciekawych, chociaż o odbyciu tych prób nie była publiczność zawiadomiona. O godzinie 12-tej Kapłan odprawił modły, prosząc o błogosławieństwo *Найвышъ* Dawcy wszelkiego dobra początkowi ważnego dla Rossy przedsięwzięcia, i tak machina, jako i pojazdy do niey należące, zostały pokropione święconą wodą. Ponieważ i w tym razie można było po żelazney drodze jeździć bezpłatnie, przeto pięć pojazdów w krótkim czasie napę-

платы, то пять экипажей въ скоромъ времени наполнились пассажирами; въ некоторыхъ было до пятидесяти человекъ, кто сидѣлъ, кто стоялъ. При томъ трудно было удерживать зрителей, чтобъ они не стояли на дорогѣ, или не переходили чрезъ нее. По этому для предупрежденія всякаго несчастнаго случая, который, при началѣ предпріятія, могъ бы произвести самое непріятное и вредное впечатаніе въ публикѣ, паровозъ пущенъ былъ въ ходъ гораздо медленнѣе обыкновеннаго; пробѣгаль версту въ 3 или въ 2½ минуты, что составило бы въ часъ отъ 20 до 24 версты. Не можемъ изобразить, какъ величественно этотъ грозный исполинъ, пыша пламенемъ, дымомъ и кипящими брызгами, двинулся впередъ! Надобно замѣтить, что нашъ паровозъ есть самый огромный изъ всѣхъ доннынъ извѣстныхъ; одинъ изъ пробѣжнхъ, недавно посѣщавшій желѣзныя дороги въ чужихъ краяхъ, отдалъ ему эту справедливость, сказавъ, что онъ могъ бы, въ сравненіи съ прочими, назваться *сверхъ-нормальнымъ слономъ*. Стоявшіе по сторонамъ дороги зрители изумились, вида величественное, ровное, легкое и притомъ скорое движеніе машины! Честь строителю ея *Г. Гакворту!*

Первая поѣздка сдѣлана была отъ станціи при Царскомъ Селѣ, до конца дороги въ Павловскомъ паркѣ, на пространствѣ около четырехъ версты съ половиною. Прѣхавшіе нашли здѣсь построенную въ послѣднія двѣ недѣли крытую галерею, которая идетъ вдоль дороги: полъ ея приходится вровень съ экипажами, такъ, что изъ кареты или дилижанса можно прямо войти въ галерею. Чрезъ эту галерею проходятъ въ павильонъ, котораго постройка вчернѣ совершенно кончена.

Паровозъ шель въ Павловскъ впереди экипажей; на обратномъ же пути очутился позади ихъ, и гналъ предъ собою нять экипажей къ Царскосельской станціи. Экипажи прошли еще двѣ версты далѣе къ Петербургу, и сдѣлали такимъ образомъ версты шесть. Поѣздки въ оба конца повторялись нѣсколько разъ.

Такимъ образомъ, 6-го Ноября 1836 года, первый въ Россіи паровозъ, благословенный во имя Господне, началъ свои дѣйствія на желѣзной дорогѣ. Ъзда будетъ продолжаться во всякую погоду, и вскорѣ, можетъ статься, наступитъ время, въ которое эта образцовая дорога уступитъ мѣсто важнѣйшимъ предпріятіямъ этого рода въ исполнской Россіи.

— Съ искреннимъ прискорбіемъ — которое, конечно, раздѣлять съ нами и наши читатели — узнали мы изъ частнаго письма отъ 1-го Ноября, напечатаннаго въ Берлинской газетѣ *Гауде*, что въ Римѣ скончался нашъ знаменитый живописецъ *Кипренскій*, пользовавшійся столь заслуженною Европейскою славою. Это извѣстіе тѣмъ поразительнѣе, что *Г. Кипренскаго* ожидали еще къ Выставкѣ въ Академіи Художествъ, и потомъ не имѣли объ немъ уже ни какихъ извѣстій. Къ сожалѣнію, газета, изъ которой мы почерпнули это извѣстіе, не сообщаетъ ни какихъ подробностей о кончинѣ нашего художника, ни даже о времени, когда она послѣдовала. (С. П.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

А в с т р і я.

Вѣна, 23-го Ноября.

Коровація Его Императорскаго Велич. въ Медіоланѣ на Короля Ломбардіи, не послѣдуетъ будущей весною, но развѣ осенью 1837 г.

— Получавшій пенсіонъ, Фельдмаршалъ Поручикъ Баронъ *Милотиновичъ*, скончался. Говорятъ, что Фельдмаршалъ Графъ *Радецкій*, получитъ другое важное мѣсто, и на его мѣсто поступитъ Фельдмаршалъ Поручикъ Графъ *Валлоденъ*.

— По новѣйшимъ извѣстіямъ изъ Ст. Петербурга, Императорско-Россійскій Посланникъ *Г. Татищевъ*, до будущей весны не возвратится къ здѣшнему своему посту.

— По донесеніямъ изъ Герца, тѣло Короля *Карла X*, похоронено въ тамошнемъ Капуцинскомъ Монастырѣ.

— Изъ Лондона отъ Барона *Гигеля* прислано много ящиковъ съ минералами и растѣніями, изъ Азіи, Африки и Америки. (А.Р.С.З.)

Ф р а н ц і я.

Парижъ, 22-го Ноября.

Quotidienne пишетъ: „Освобожденіе Князя *Полиньяка* и *Г. Гернионъ де Ранвиль* вчера окончательнѣе рѣшено, и распоряженіе на счетъ сего подписано Королемъ. Князь *Полиньякъ* поѣдетъ въ Лондонъ, а *Г. Гернионъ де Ранвиль*, въ имніе свое *Ранвиль* близъ Каэна.

— Парижскій Епископъ, издалъ пастырскую грамоту ко всемъ настоятелямъ своей епархіи, въ которой онъ требуетъ, чтобы они дружественно совъ-

нѣли się podróżnemi; w nie których było do pięćdziesięciu ludzi, jedni siedzieli, a drudzy stali. Trudno było przytęm utrzymać widzów, ażeby nie stali na drodze, lub nie przechodzili przez nią. Ztąd też dla zapobieżenia wszelkiemu nieszczęśliwemu przypadkowi, który przy początku przedsięwzięcia, mógłby na publiczności najnieprzyjemniejsze i najszkodliwsze uczynić wrażenie, parowoz puszczony był na drogę daleko powolniej, jak zazwyczaj; przebiegał on wiorstę we 3 lub 2½ minuty, co uczyniłoby na godzinę od 20 do 24 wiorst. Nie podobna jest wyrazić, jak groźny ten olbrzym, buchając z siebie płomień, dym i wrzące bryzgi, wspaniale się posuwał na przód! Trzeba to wiedzieć, że nasz parowoz jest najogromniejszy ze wszystkich wiadomych dotąd; jeden z przejeżdżających, który nie dawno w obcych krajach odwiedzał żelazne drogi, oddał mu tę sprawiedliwość, mówiąc, iż w porównaniu z innymi mógłby się on nazwać *północnym słoniem*. Stojący po bokach drogi widzowie byli zdumieni, widząc wspaniałe, jednostajne, lekkie a razem prędkie posuwanie się maszyny. Chwała jej budowniczemu *P. Hakwortowi!*

Перwsza przejazdka odbyła się od stacyi przy Carskimъ Сіелѣ, до конца дороги въ Павловскомъ паркѣ, на przestrzeni około 4 i ½ wiorst. Ci, którzy przyjechali znaleźli tu wystawioną w ciągu ostatnichъ двохъ tygodni krytą galeryą, ciągnącą się wzdłuż drogi: jej pomost równy jest z pojazdami, tak, iż z karety lub dyliżansu można prosto wejść do galeryi. Przez tę galeryą przechodzi się do pawilonu, którego budowa zupełnie już jest ukończona.

Parowoz do Pawłoska szedł przedъ pojazdami; za powrotemъ zaś ukazał się z tyłu, i pędził przedъ sobą pięć pojazdów do stacyi Carsko-Sielskiej. Pojazdy przeszły jeszcze dwie wiorsty daley ku Petersburgowi, i takimъ sposobemъ sześć wiorstъ odbyły. Przejażdżki w obie strony po kilka razy były powtarzane.

Такимъ способомъ, 6-го Listopada 1836 roku, pierwszy w Rosyji parowoz, pobłogosławiony w imię Pańskie, rozpoczął swoje działania na żelaznej drodze. Jazda będzie się odbywała w jakiegokolwiek pogodzie, i może bydź, iż wkrótce nastąpi czas, w którym wzorowa ta droga ustąpi miejsca, w ważniejszymъ tego rodzaju przedsięwzięciomъ w olbrzymiej Rosyji. (G. S. P.)

— Z uczuciemъ prawdziwego żalu — który zapewne podzielią z nami i nasi czytelnicy — dowiadujemy się z prywatnego listu pod datą 1-go Listopada, wydrukowanego w gazecie Berlińskiej *Haudego*, iż w Rzymie umarł sławny nasz malarz *Kiprenski*, który szczytъ się takъ zasłużył sławą w Europie. Wiadomość ta jest тѣмъ dotkliwszą, że *P. Kiprenskiego* oczekiwano tu na wystawę w Akademii Sztuk, a potem nie miano już o nimъ żadnych wiadomości. Szkoda, iż gazeta, z której powzięliśmy tę wiadomość, nie udziela żadnych szczegółów o śmierci naszego artysty, ani nawet o czasie, w którym ona nastąpiła. (P. P.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

A u s t r i a.

Wiedeń, dnia 23 Listopada.

Koronaція Cesarza Jmci w Medyolanie, na Króla Lombardyi, nie nastąpi na przyszłą wiosnę, lecz dopiero w jesieni r. 1837.

— Pensyonowany Feld-Marszałekъ Поручникъ Баронъ *Milutinowicz*, skończył życie. Mówią, że Feld-Marszałekъ Hrabia *Radecki* otrzyma inny wysoki urząd, a na miejscu jego pozostanie Feld-Marszałekъ Поручникъ Hrabia *Walloden*.

— Podługъ nowszychъ wiadomości z St. Petersburga, Cesarzsko-Rossyjski Posel Hrabia *Tatiszczew*, przedъ następującą wiosną nie powróci do swojego tu urzędowania.

— Podługъ doniesień z Gorycyi, zwłoki Króla *Karola X*, pochowane zostały w tamednymъ klasztorze Kapucynów.

— Z Londynu przybyło od Barona *Hügel*, wiele paków z mineralami i flancami, z Azyi, Afryki i Ameryki. (А.Р.С.З.)

F r a n c y a.

Paryżъ, dnia 22-go Listopada.

Quotidienne donosi: „Uwolnienie Хієція *Polignac* i *P. Guernon-de-Ranville*, wczora zostało postanowione, i rozkazy względemъ tego, przez Króla podpisane zostały. Хієже *Polignac* uda się do Londynu, a *P. Guernon-de-Ranville* do dóbrъ swoichъ *Ranville* pod C. ёn.

— Arcybiskupъ Paryzki wydałъ okólnikъ do wszystkichъ Proboszczówъ w diecezji swojej, wzywającъ ich, aby tym, którzy chcą odprawiać msze żałobne za du-

товали тѣмъ, которые хотятъ служить панихиду за Карла X, оставить это намѣреніе.

— Журналъ *Nouvelle Minerve*, во вчерашнемъ своемъ номерѣ сообщаетъ слѣдующія подробности о впечатлѣніи, какое произвело въ Парижѣ извѣстіе о смерти Карла X-го: „Это извѣстіе, здѣшнее легитимистическое общество, 6-ю часами получено прежде нежели въ Тюльери. Знатнѣйшіе члены этого общества, тотчасъ собрались, для рѣшенія вопроса, кого почитать теперь Наслѣдникомъ Короля. Депеши о томъ ничего не увѣдомили, и теперь посредствомъ правительственнаго курьера узнали, что Герцогъ *Ангулемскій* ничего еще неопредѣлилъ въ семь отношеній. Но супруга его, политическая глава фамиліи, весьма расположена къ *Генриху V*, и слышать не хочетъ, чтобы ея племянникъ лишился правъ своихъ отъ внутреннихъ раздоровъ. Въ Тюльери при извѣстіи о смерти Карла X, изъявили сожалѣніе, и это не скрыто. Внезапная его кончина, хотя въ постарѣлыхъ лѣтахъ, дала поводъ ко многимъ толкамъ. Агентъ, сообщившій это извѣстіе, изъяснилъ ближайшія подробности о причинѣ кончины. Бывшій Король скончался не отъ холеры, но отъ расстройства въ желудкѣ, что случилось на семейномъ балѣ, который за день предъ тѣмъ данъ былъ въ праздникъ Св. Карла. Карлъ X очень много ѣлъ, что ему не было вредно, если весь день могъ находиться въ движеніи; но съ нѣкотораго времени этого онъ совсѣмъ не дѣлалъ.“

— Графъ *Поццо-ди-Борго*, который уже въ первыхъ дняхъ сего мѣсяца собирався выѣхать въ Лондонъ, получилъ отъ своего Правительства дозволеніе, остаться на зиму въ Парижѣ для восстановления своего здоровья.

— *Messenger* увѣдомляетъ, что въ бывшемъ третьяго дня Министерскомъ Совѣтѣ опредѣлено, что Адмиралъ *Гюгонз* оставить Тагъ, а только останется тамъ одинъ корабль для защиты Французовъ и ихъ собственности.

— *Eclaireur de la Mediterranée*, подтверждаетъ извѣстіе, о задержаніи на границахъ Варскаго Департамента трехъ лицъ, между коими какъ утверждаетъ находится *Донъ-Мигуэль*. Они всѣ отвезены въ Кастелланъ. Трактирщикъ, провожавшій ихъ чрезъ Вару, получилъ отъ нихъ 400 франковъ.

— Одинъ здѣшній журналъ пишетъ: „Португальскія происшествія, все возбуждаютъ большое движеніе между членами дипломатическаго корпуса, а вчера прибыла эстафета изъ Брюсселя въ Тюльери, которая говоритъ доставила очень важныя депеши отъ Белгійскаго Короля въ отношеніи сихъ происшествій. Слышно, что Король *Леопольдз*, желаетъ, чтобы Тюльерійскій Кабинетъ совокупно съ Лондонскимъ, предпринялъ рѣшительныя мѣры, для утверженія Королевы *Донны-Маріи* на ея престолѣ и для защиты Принца *Фердинанда*, которому, кажется, народъ очень неблагопріятствуетъ. Даже говорили, будто Принцъ возвратится на родину. Сомнѣваемся, чтобы Французскій флотъ могъ оказать какую либо помощь Принцу *Фердинанду*, какъ только дать убѣжище на Французскихъ корабляхъ. Мы говорили со многими знатными Португальцами, прибывшими недавно въ Парижъ, которые полагаютъ, что *Донна-Маріи* и ея супругу не предстоитъ никакой личной опасности; но напротивъ должно опасаться, чтобы они совершенно не потеряли своего уваженія.“

— *Journal de Paris* сообщаетъ: „По письмамъ изъ ближайшихъ окрестностей Бильбао отъ 16-го ч., городъ до тѣхъ поръ, не подвергався снова нападенію; но всѣ монастыри и укрѣпленія между Португалеттою и Бильбао, кромѣ Дессіерта находились во владѣніи Карлистовъ.“

— Карлистская корреспонденція изъ Дуэрто отъ 14-го ч. увѣдомляетъ, что 15 ч. стрѣляли въ Бильбао изъ 20 орудій. „Результатъ послѣднихъ 6 дней“ сказано въ этомъ письмѣ „заключается во взятіи Карлистами 5 укрѣпленій съ 11 орудіями, 700 пѣхвухъ, 800 ружьевъ и всякаго рода амуниціи.“

— Распространенный вчера слухъ о первой стычкѣ корпуса назначеннаго въ Константину съ непріятелемъ не подтвержденъ; но съ каждою минутою ожидали сего извѣстія въ морскомъ Министерствѣ.

23-го Ноября.

Сообщенное вчера въ *Quotidienne* извѣстіе касательно заключенныхъ въ Гамъ, сегодня подтверждается слѣдующею статьею *Монитора*: „По просьбѣ Гг. *Полиньяк* и *Гернонз де Ранвиль*, чтобы по разстроенному здоровью перемѣстить ихъ въ больницу, Король опредѣлялъ касательно Г. *Полиньяка*, отмѣнить опредѣленіе Палаты Перовъ отъ 20-го Декабря 1830, присуждая его на 20 лѣтнее изгнаніе изъ предѣловъ Королевства, а Г. *Ранвилью* дозволить проживать во владѣніи его Ранвиль, взявъ съ него обязательство не выѣзжать оттуда.“

сзгъ Крѳла *Karola X-go*, радзили в sposobie przyjaciel-skim, odstapienia od tego zamyslu.

— *Nouvelle Minerve* we wczorajszym swym numerze, opisujac wrazenie, jakie sprawila w Paryżu wiadomosc o zgonie *Karola X-go*, wyraża: „Wiadomosc ta nadeszla do tutejszego towarzystwa legitymistowskiego szezcia godzinami pierwicy, niz do Tuilleryow. Członkowie tego Komitetu, majacy nawięcey wpływu, natychmiast zgromadzeni, zajeli się kwestyą: kogo uważać za następcę zmarłego Krola. Depesza nie w tey mierze nie obejmowała, i dopiero goniec rządowy przywiózł wiadomosc, iż Xiążę *Angouleme* nie jeszcze w tym względzie nie postanowil. Lecz małżonka jego, będąca polityczną głową rodziny, bardzo sprzyja *Henrykowi V*, i nie chciała, aby wewnętrzne zatargi nadweryżyły jego prawa. Wiadomosc o zgonie *Karola X* przyjęto w Tuilleries z uczuciem smutku, którego nie ukrywano. Agent, który przesłał tę wiadomosc, przytoczył dokladniejszy szczegoly o przyczynie śmierci. *Karol X* umarł nie z cholery, lecz z niestrawności po wieczery, danej poprzedzającego dnia na obchód uroczystości S. Karola. Wiadomo, iż *Karol X* jadal wiele, co mu nie szkodzilo, dopoki przez cały dzień mógł mieć mocną agitacyą, której od niejakiego czasu zupełnie prawie zaniechal.“

— Hrabia *Pozzo-di-Borgo*, który już na początku tego miesiaca miał udać się do Londynu, otrzymał od Rządu swego pozwolenie, aby przez zimę zabawił w Paryżu, dla poratowania zdrowia.

— *Messenger* donosi, iż na onegdajszym Radzie Ministrów postanowiono, aby Admirał *Hugon* oddalil się z uścia Tagu, i jeden tylko okręt zostawil dla dania opieki Francuzom i ich własności.

— *Eclaireur de la Mediterranée* potwierdza wiadomosc o areztowaniu na granicy departamentu Var trzech osób, między którymi, jak zapewniają, znajduje się *Don Miguel*. Wszystkich zaprowadzono do Castellane. Austernik, który przez Var ich przeprowadzał, dostał od nich 400 franków.

— Jeden z tutejszych dzienników pisze: „Wypadki Portugalskie sprawiają ciągle wielki ruch między członkami ciała dyplomatycznego, i wczora przybyła s-tafeta z Bruxelli do Tuilleryow z ważnemi, jak slychać depezsami od Krola Belgów, względem tych wypadków. Zapewniają, iż Krol *Leopold* pragnie, aby Cabinet Francuzki, wspólnie z Angielskim, przedsięwziął stanowcze kroki dla utwierdzenia *Donny Maryi* na jej tronie i dania opieki Xięciu *Ferdynandowi*, który, jak się zdaje, utracil popularność w najwyższym stopniu. Mówią nawet, iż Xiążę ten wróci na łono rodziny swojej. Wątpiemy, aby flotta francuzka mogła dać inną opiekę Xięciu *Ferdynandowi*, jak pozwalając mu udać się na okręt francuzki. Rozmawialiśmy z kilku znakomitemi Portugalczykami, przybytemi nie dawno do Paryża; są oni tego zdania, iż osobiste niebezpieczeństwo nie zagraża wcale *Donnie Maryi* i jej małżonkowi; lecz trzeba się obawiać, aby władzy swojej nie utracili.“

— W *Journal de Paris* czytamy: „Podług listów z naybliższych okolic Bilbao pod d. 16, miasto to, aż do tey daty nie było znowu atakowane; lecz wszystkie klaszatory i zamki między Portugalettą a Bilbao, oprócz Desierta, znajdowały się w posiadaniu Karolistów.“

— Karolistowska korespondencya z Duerto pod d. 14 donosi, iż d. 15 miano strzelać z 20 dział do Bilbao. „Wypadkiem ostatnich 6 dni (powiedziano tam) było, że Karolisci zajeli 5 warowni z 11 działami; wzięli oraz 700 jeńców, 800 karabinów i różne potrzeby wojenne.“

— Rozszerzona tu wczora pogłoska o pierwszey bitwie korpusu przeznaczanego do Konstantyny z nieprzyjacielem, nie potwierdziła się jeszcze; lecz co chwila oczekiwano tey wiadomości do Ministerjum morskiego.

Dnia 25.

Wiadomosc, udzielona wczora w *Quotidienne* względem uwiezionych w Ham, potwierdza się dzisiaj przez następujący artykuł *Monitora*: „Gdy PP. *Polignac* i *Guernon de Ranville*, których zdrowie jest bardzo nadwątłone, podali do Krola Jmci prosbę, aby zostali przeniesieni do domu przeznaczanego dla chorych, przeto Monarcha postanowil, iż kara, na którą Pan *Polignac* wyrokiem Sądu Izby Parów z dnia 20 Grudnia 1830 roku skazany został, ma bydź zamieniona na 20-letnie oddalenie się z granic królestwa, i że Panu *Guernon de Ranville* wolno jest mieszkać w majątno-

— Г. Тьеръ и Герцогъ Деказъ, сегодня приняты Герцогомъ Орлеанскимъ. *)

— Принцъ Жоанвильскій и Герцогъ Немурскій въ одно и то же время возвратятся во Францію. Первый, какъ слышно, выдержитъ карантинъ въ Тулонѣ и онъ тамъ желаетъ видѣться съ своимъ братомъ. Корпусъ назначенный для экспедиціи въ Константинополь, по послѣднимъ извѣстіямъ теперь въ походѣ, и потому думаютъ, что Герцога Немурскаго можно ожидать во Францію между 10 и 15 Декабря.

— По письму изъ Алжира отъ 14 ч., Арабы узнавъ, что тамошній гарнизонъ чрезвычайно ослабленъ экспедиціею въ Константинополь, угрожали городу нападеніемъ, но отражены съ большою потерею Генераломъ Рапателемъ.

— Мониторъ доноситъ по письму изъ Лоріана отъ 17 ч., что *Андромеда* съ Принцемъ Людвигомъ Бонапарте при отходѣ почты готова была поднять паруса. Другія газеты думаютъ, что *Андромеда* въ самую минуту, когда хотѣла отплыть, получила приказаніе остановиться. Догадываются, что отъ Принца Людвига требуютъ еще нѣкоторыхъ объясненій.

24-го Ноября.

Герцогъ Орлеанскій вчера утромъ отправился въ Департаментъ Министерства иностранныхъ дѣлъ, гдѣ имѣлъ онъ продолжительное совѣщаніе съ Президентомъ Совѣта Г. Моле. Въ послѣднее время такъ часто бесѣдовалъ съ Г. Монталиве и Тьеромъ. Полагаютъ, что послѣдуетъ перемѣна Министерства.

— Со вчерашняго дня распространился здѣсь общій слухъ, о смерти Короля Обихъ Сицилій. Но свѣдущіе люди опровергаютъ его самымъ убѣдительнымъ образомъ, и показываютъ письма изъ Неаполя отъ 10-го ч., въ которыхъ увѣдомляютъ, что Король отъ небольшого припадка холеры, совершенно выздоровѣлъ.

— Князь Полинъ такъ боленъ, что едва ли будетъ имѣть возможность въ скоромъ времени предпринять путешествіе въ Англію.

— Графъ ла Феронне, при опрокинутіи экипажа нѣсколько ушибенъ. Замѣчательно, что это несчастіе случилось въ тотъ же день, въ который за годъ назадъ, супруга его и дочь опрокинуты съ экипажемъ и весьма опасно ушибены.

— Слышно, что Герцогъ Монтебелло при открытіи Палаты, будетъ просить увольненія, для занятія мѣста въ Палатѣ Перовъ, а Г. Бургоенъ вмѣсто его, получить должность Посланника въ Швейцарію.

— Возобновился слухъ, что Инфантъ Донъ-Францисъ де Паула съ своею фамиліею, проживетъ зиму въ Парижѣ.

— *Gazette de France*, сообщаетъ слѣдующее письмо изъ Бильбао отъ 20 ч.: „Бильбао 18 ч., перешла въ руки Его В-ва Карла V. 17-го ч. Карлисты ворвались въ старый городъ, и 18 ч. совершенно завладѣли городомъ. О происшествіяхъ при взятіи города нѣтъ еще никакихъ дальнѣйшихъ подробностей, но если городъ подвергнется грабежу, то это можно только приписать умерщвленію Карлистскаго парламента. Португалетта вѣроятно завтра будетъ взята, а потсмъ скоро и Витторія перейдетъ въ руки Карлистовъ.“

— По особенному случаю мы узнали, что Кортесы въ засѣданіи 19 ч. большинствомъ 110 противу 11 голосовъ, приняли постановленіе, коимъ Королева Кристина, въ продолженіе малолѣтства ея дочери, утверждена Правительницею.

25-го Ноября.

Вчера давалъ Король аудіенціи, Президенту Палаты Депутатовъ и Тосканскому Уполномоченному.

— *Парижскій журналъ* пишетъ: „Слухъ о смерти Короля Обихъ Сицилій, который будто былъ въ холерѣ, сегодня оказался болѣе вѣроятнымъ. Однако это требуетъ еще подтвержденія; полагаютъ, что Правительство до сихъ поръ не получило ничего оффиціальнаго, по сему предмету.“

— Увѣдомляютъ изъ Лоріана, что отъездъ Принца Людика Бонапарте, замедленъ только по причинѣ противнаго вѣтра. 21 ч. *Андромеда* отплыла съ Принцемъ, и въ 5 часовъ по полудни исчезла изъ глазъ многочисленнаго народа. (A.P.S.Z.)

ВЛИКОБРИТАНІЯ И ИРЛАНДІЯ.

Лондонъ, 21-го Ноября.

Принцъ Вильгельмъ Августъ Эдуардъ Саксен-Веймарскій, племянникъ Королевы, во Вторникъ вечеромъ прибылъ въ Брейтонскій дворецъ, для посѣщенія Ихъ Величествъ.

*) Прусскія Государ. газета, напечатавъ это извѣстіе, прибавляетъ слѣдующее: „Распространился слухъ, что получено чрезвычайное извѣстіе о преобразованіи Французскаго Министерства, и что Г. Тьеръ опять поступилъ въ оное.“

ści swojej Ranville, jeśli da słowo honoru, iż się ztamtąd nie oddali.“

— P. Thiers i Xiążę Decazes, mieli wczora posłuchanie u Xięcia Orléans. *)

— Xiążęta Joinville i Némours wrócą jednocześnie do Francji. Słychać, iż pierwszy odbędzie kwarantannę w Tulonie, gdzie pragnie widzieć się z bratem swoim. Według ostatnich doniesień, wojsko wyprawy, ciągnie do Konstantyny, i mniemają, iż Xiążę Némours będzie mógł między 10 a 15 Grudnia wrócić do Francji.

— Piszą z Algieru d. 14 b. m., że Arabowie dowiedziawszy się o zmniejszeniu załogi w tém mieście przez wystanie pewney jej części do Konstantyny, chcieli uderzyć na nie, ale ze stratą przez Jenerała Rapatel odparci zostali.

— Monitor donosi na mocy listu z Lorient pod d. 17 b. m., iż okręt *Andromede*, na którego pokładzie znajduje się Xiążę Ludwik Bonaparte, miał wkrótce wyjść pod żagle. Tymczasem inne dzienniki twierdzą, iż wspomniany okręt, w chwili, gdy miał wypłynąć, otrzymał rozkaz wstrzymania się. Jest domysł, iż niéjakie objaśnienia żądane będą od Xięcia Ludwika.

Dnia 24.

Xiążę Orleans wczora udał się do hotelu Ministeryum spraw zewnetrznych, gdzie miał długą konferencyą z Prezydentem Rady. P. Molé w ostatnich czasach takż często miewał narady z PP. Montalivet i Thiers. Rozumieją, że idzie o zmianę Ministeryum.

— Od dnia wczorayszego rozszerzyła się tu pogłoska o śmierci Króla Obóyga Sycylii. Lecz osoby dobrze świadome zaprzeczają temu najwyraźniej, i pokazują listy z Neapolu pod d. 10, w których donoszą, że Król z lekkiego dotknięcia choleryą, zupełnie wyzdrowiał.

— Xiążę Polignac tak jest cierpiący, że nie prędko będzie mógł korzystać z ułaskawienia swego i udać się do Anglii.

— Hrabia de la Ferronnays został dość mocno skałeczony przez wywrócenie się pojazdu. Szczególniejszym trafem nieszczęście to zdarzyło się tego dnia, w którym przed rokiem małżonka i córka jego podobnież przez wywrócenie się pojazdu niebezpiecznie zostały skałeczone.

— Słychać, iż Xiążę Montebello, z powodu zbliżającego się zagajenia Izby, prosić będzie o urlop, aby mógł zająć miejsce swoje w Izbie Parów, a P. Bourgoing otrzyma po nim urząd Posta przy Rządzie Szwajcarskim.

— Wznuawia się pogłoska, że Infant Don Francisco de Paula z rodziną swoją przepędzi zimę w Paryżu.

— *Gazette de France* udziela następujący list z Bayonny pod d. 20: „Bilbao d. 18 przesłało w moc Jego Kr. Mości Karola V. Dnia 17 Karoliści wpadli do starego miasta, a d. 18 i całkiem stali się jego panami. O wypadkach przy wzięciu miasta nie mamy żadnych bliższych szczegółów; lecz jeśli miasto ucierpiało od rabunku, to przypisać można tylko zamordowaniu Karolistowskiego parlamentarza. Portugaletta zapewne jutro będzie wzięta, a potem i Vittoria dostanie się w ręce Karolistów.“

— Droga nadzwyczajną otrzymaliśmy, że na posiedzeniu dnia 19 b. m. Stany Hiszpańskie większością głosów 110 przeciw 11 uchwały, iż Królowa Krystyna przez cały czas małoletności swej córki pozostanie Królową-Regentką królestwa.

Dnia 25-go.

Król wczora dał posłuchanie Prezesowi Izby Deputowanych, oraz Sprawującemu interessa Toskańskie.

— *Journal de Paris* pisze: „Rozchodzi się pogłoska, iż Król Neapolitański zakończył życie z cholery. Więść ta jednak potrzebuje potwierdzenia; mniemamy, iż Rząd nie dotąd urzędowego w tey mierze nie otrzymał.“

— Z Lorient donoszą, iż tylko przeciwnie wiatry wstrzymały wypłynienie Xięcia Ludwika Bonaparte-go. Dnia 21 b. m. okręt *Andromede* wyszedł pod żagle ze wspomnianym Xięciem, i o godzinie 5 po południu zniknął z oczu licznie zgromadzonych ludzi.

(A.P.S.Z.)

BRITANIA WIELKA I IRLANDYA.

Londyn, dnia 21 Listopada.

Xiążę Wilhelm August Edward Sasko-Weymarski, siostrzan Królowey, we wtorek wieczorem przybył do pałacu w Brighton, dla odwiedzenia i NN. KK. Ich Mość.

*) Gazeta Rządowa Pruska, umieściwszy tę wiadomość, dodaje przypisek następujący: „Rozeszła się pogłoska o nadejściu drogą nadzwyczajną wiadomości, że nastąpiła modyfikacya w Ministeryum Francuzkiem, przez wstąpienie na powrót P. Thiers.“

— Въ Субботу въ Департаментѣ иностранныхъ дѣлъ, происходилъ кабинетный совѣтъ, продолжавшійся 3 ч. 25-го Ноября.

Кабинетныя собранія производятся одно послѣ другаго; вчера также происходило въ иностранномъ Департаментѣ собраніе, и продолжалось 3 часа; въ немъ участвовали всѣ кабинетныя Министры, кромѣ колоніальнаго Секретаря Лорда *Гленельга*, который не возвратился еще изъ Шотландіи.

— Лорда *Линдгурста* чрезъ нѣсколько дней ожидаютъ сюда изъ Парижа, гдѣ онъ часто посѣщаль Тюильери.

— Герцога *Палмелла* съ обоими своими сынами, Графа *Виллареала* и Барона *Рендурфа* прибыли сюда изъ Португаліи.

— Многіе жительствующія здѣсь Французскія фамиліи, по случаю смерти *Карла X*, наложили трауръ, и за упокой Августѣйшаго покойнаго, въ здѣшней католической церкви, будетъ совершена панихида.

— Говорятъ, что Герцога *Монфортскій* и Графа *Сюрвиллерскій*, оба отправятся въ Америку. (A.P.S.Z.)

Б е л г і я.

Брюссель, 25-го Ноября.

Новонаименованный Французскій Посланникъ *Г. Серрури* третьяго дня прибылъ въ Брюссель.

— По донесеніямъ здѣшнихъ газетъ, положеніе Принца *Фердинанда*, супруга Королевы *Донны Маріи*, теперь въ Лиссабонѣ очень затруднительно, и такъ слѣдующимъ Посланниковъ Белгійскаго и Англійскаго, Принцъ подѣл предлогомъ миссии, и будучи по семейственнымъ дѣламъ въ Белгіи, на 3 или 4 мѣсяца удалится изъ Португаліи, чтобы дать время къ успокоенію умовъ отъ явнаго противу Принца неудовольствія.

Антверпенъ, 22-го Ноября.

Письмо изъ Голландіи увѣдомляетъ, что Англичане осадили островъ *Балли*, одинъ изъ *Зундскихъ* острововъ, который почитаемъ былъ Голландскимъ. Островъ *Балли*, лежащій подѣ 8 град. южной широты, съ восточною оконечностію *Явы*, образуетъ заливъ *Балли*. (A.P.S.Z.)

Г е р м а н і я.

Веймаръ, 26-го Ноября.

Его Кор. Высочество Наслѣдный Великій Герцогъ 24 ч. отправился въ *Лену*, для продолженія своихъ занятій въ тамошнемъ Университетѣ.

— Молва о приближеніи холеры возбудила здѣсь опасенія, которыя могутъ имѣть вредныя слѣдствія. (A.P.S.Z.)

Ш в е й ц а р і я.

Бернъ, 16-го Ноября.

Французское Правительство посредствомъ своего Посланника дало нашему Правительству отвѣтъ, который сіе послѣднее сообщило всѣмъ Кантонамъ, циркуляромъ слѣдующаго содержанія: „Правительствующій Кантонъ поспѣшаетъ увѣдомить союзныя штаты, что Французскій Посланникъ при Швейцарскомъ Правительствѣ, отправился вчера (15 Ноября) къ Президенту Предсѣдательствующаго Кантона и объявилъ официально, что Французское Правительство столь довольно отвѣтомъ Предсѣдательствующаго Кантона отъ 5 ч., даннымъ по порученію Чрезвычайнаго Сейма, что отношенія существовавшія до 27 Сентября между Франціею и Швейцаріею, опять по прежнему восстановлены. Посланникъ изъявилъ притомъ желаніе, на которое также совершенно соглашается и Швейцарія, чтобы соседственныя и дружественныя соотношенія съ незапамятныхъ временъ существующія между Франціею и Швейцаріею, не были напередъ прекращаемы, но взаимно ненарушимо сохранялись.“ (G. C.)

И с п а н і я.

Мадридъ, 17-го Ноября.

Придворная газета содержитъ слѣдующій Королевскій декретъ: „Въ качествѣ Королевы Правительницы, именемъ дочери Моей *Исабеллы II*, отрѣшаю Маркиза *Родила* отъ должности Военнаго Министра и Генераль-Лейтенанта Королевской пѣхотной гвардіи.“ Дано въ дворцѣ 15 Ноября 1836.

Я, Королева Правительница.

Дону - Калатравѣ Президенту Совѣта Министровъ.

— Вторымъ декретомъ въ тотъ же день Маркизъ лишается всѣхъ полномочій и всѣхъ правъ, данныхъ ему по декрету 16 Сентября.

— Увѣряютъ, что Генераль *Эваристъ Санъ Мигуэль* будетъ преемникомъ *Родила* въ военномъ министерствѣ.

— Партія возвышенныхъ въ *Мадридѣ*, покушалась низвергнуть Правительство, но полиція узнавъ о томъ

— W sobotę znowu się odbywała trzygodzina Rada Gabinetu w wydziale Spraw Zewnętrznych.

Dnia 25.

Rada Gabinetowa zgromadza się teraz, nader często. Wczora było znowu posiedzenie tej Rady, na którym zebrani byli wszyscy Ministrowie, oprócz Sekretarza Osad, Lorda *Glenelg*, który jeszcze nie powrócił ze Szkocyi.

— Za kilka dni spodziewamy się powrotu Lorda *Lyndhurst* z Paryża, gdzie często bywał w pałacu Tuilleries.

— Xiążę *Palmella* z obydwoma synami swemi, Hrabia *Villareal* i Baron *Renduffe*, przybyli tu z Portugalii.

— Wiele mieszkających tu francuzkich fамиліi, włożyło żałobę z okoliczności zgonu *Karola X*, a w tutejszym kościele katolickim odbędzie się nabożeństwo żałobne za *J. K. Mośc*.

— Mówią, że Xiążę *Monfort* i Hrabia *Survilliers*, obaj udadzą się do Ameryki. (A.P.S.Z.)

Б е л г і я.

Bruxella, 25-go Listopada.

Nowo-mianowany Poseł Francuzki, *P. Serrurier*, wczora przybył do Bruxelli.

— Podług gazet tutejszych, położenie Xięcia *Ferdynanda*, małżonka Królowey *Donny Maryi*, jest teraz w Lisbonie nader przykre; za radą więc Posłów Belgickiego i Angielskiego, Xiążę pod pozorem misyi i nibyto dla załatwienia interesów fамиліinych w Belgii, wyjedzie na 3 lub 4 miesiące z Portugalii, aby dać czas umysłom do uspokojenia się z powziętego przeciwko Xięciu uprzedzenia. (G. C.)

Antwerpia, d. 22 Listopada.

List z Hollandyi donosi, iż Anglicy zajęli wyspę *Bally*, należącą do wysp *Sunda*, które Hollendrzy uważali za własność swoją. Wyspa *Bally*, położona pod 8 stopniem szerokości południowej, tworzy ze wschodnim cyplem *Jawy* cieśninę morską *Bally*. (D. P.)

Н і е м ц я.

Weimar, 26-go Listopada.

J. Kr. Wys. Dziedziczny Wielki Xiążę dnia 24 t. m. udał się do *Jeny*, dla odbywania dalszych nauk w tamecznym Uniwersytecie.

— Pogłoski o zbliżeniu się cholery, tu i w kraju zrzędziły obawy, które łatwo mogłyby mieć wpływ szkodliwy. (A.P.S.Z.)

С ш в а й ц а р і я.

Berna, 16-go Listopada.

Rząd Francuzki dał przez Posta swego Rządowi naszemu ustną odpowiedź, którą tenże udzielił wszystkim Kantonom przez okólnik treści następującej: „Kanton prezydujący pośpiesza z zawiadomieniem Stanów Związkowych, że Ambassador Francuzki przy Rządzie Szwajcarskim, udał się wczora (15 Listopada) do Prezesa Kantonu prezydującego, i oświadczył w sposób urzędowy, iż Rząd Francuzki jest tak dalece zaspokojony odpowiedzią Kantonu prezydującego z d. 5, daną z polecenia Seymu nadzwyczajnego, iż stosunki istniejące przed dniem 27 Września między Francją a Szwajcaryą, zostały natychmiast do dawnego stanu przywrócone. Ambassador wynurzył przy tém życzenie, które także Szwajcaryja w zupełności podziela, aby sąsiedzkie i przyjazne porozumienie, trwające od wieków między Francją a Szwajcaryją, nie było nadal przerwane, ale troskliwie nawzajem utrzymywane.“ (G. C.)

Н и с п а н і я.

Мадридъ, dnia 17-go Listopada.

Gazeta Dworska umieściła następujące postanowienie Królowey: „Jako Królowa Regentka, w imieniu dostoynej córki mojej, Królowey *Izabelli II*, pozbawiam Jenerała *Porneznika* *Margrabiego Rodila* stopnia jego, jako Ministra Woyny i Jenerała Królewskiej gwardyi pieszej.“ Działo się w pałacu d. 15 Listopada 1836 r.

„Ja Królowa Regentka.“

Do Don J. M. Calatrava Prezidenta Rady Ministrów.

— Drugie postanowienie, tegoż dnia wydane, odbiera *Margrabiemu Rodil* prawa i pełnomocnictwo, nadane mu postanowieniem z d. 16 Września.

— Zapewniają, iż Jenerał *Evariste San Miguel* obejmie Ministerjum Woyny po *Rodilu*. (D. P.)

— Stronnictwo zapalców przedsięwzięło d. 14 wieczorem obalić Rząd teraźniejszy, ale policya wykry-

воспрепятствовала исполненію ихъ покушенія. Намѣреніе было умертвить Министровъ и учредить Диктатуру. Министры третьяго дня послѣ совѣщанія продолжавшагося отъ 9 часовъ утра до 1 часу послѣ обѣда, отправились въ засѣданіе Кортесовъ, гдѣ они предложили Депутатамъ на разсмотрѣніе слѣдующія необходимыя мѣры: 1) Министры вмѣстѣ могутъ быть Депутатами; 2) Правительство имѣетъ право безпокойныхъ отсылать въ ссылку на наблюданіе формъ предписанныхъ статьею 308 конституціи; 3) Законъ о прекращеніи злоупотребленія при печатаніи книгъ. Послѣ того Министры открыто объявили, что *Родиль* оказалъ непослушаніе къ распоряженіямъ Правительства.

— Третьяго дня по улицамъ ходило множество патрулей. — Сегодня все спокойно, но Правительство приняло нужныя мѣры; стража усилена, войска въ казармахъ были въ готовности, Генераль-Капитанъ *Сеоане* ѣздитъ въ сопровожденіи нѣкоторыхъ Адыутантовъ и Офицеровъ по улицамъ столицы.

— Депутатъ *Кардеро*, которому поручено доставить *Родиль* распоряженіе Правительства, вчера по утра возвратился не исполнивъ порученія. *Родиль* узнавъ о содержаніи депеши, приказалъ Депутату тотчасъ оставить главную квартиру и донести Правительству, что онъ не прежде откажется отъ главнаго начальства надъ войскомъ, какъ уничтоживъ *Гомеса*. Потомъ онъ представится Кортесамъ съ отчетомъ о своихъ дѣйствіяхъ.

— Во вчерашнемъ засѣданіи Кортесовъ, назначены еще четыре члена, которыхъ недоставало въ комиссію для разсмотрѣнія конституціи, именно *Г. Лабарда* 77 голосами, *Г. Торено* и *Меральда* 80 голосами, *Г. Акуно* 84 голосами и *Г. Аубо* 80 голосами.

— Сію минуту получены здѣсь слѣдующія донесенія изъ Андалузіи: „*Родиль* 11 ч. находился въ Монтерубіо; *Але* и *Нарваезъ* стояли на предписанныхъ поманутымъ Генераломъ мѣстахъ. *Гомесъ* съ своимъ отрядомъ былъ въ Константинѣ и Кассалѣ на 12 миль отъ Кордовы и 11 отъ Севиллы, и такъ въ походѣ на два дня пути обогналъ *Родиль*.“

— Здѣсь говорятъ, что Генераль *Нарваезъ* назначенный преемникомъ *Родила* имѣетъ повелѣніе разстрѣлять его, еслибъ онъ сопротивлялся еще передать команду. Состояніе арміи удовлетворительно. Когда Генерала *Але* упрекали недавно, на счетъ медленнаго дѣйствія, онъ будто отвѣчалъ: „Вмѣсто безконечныхъ всегда разногласныхъ приказовъ, вы лучше сдѣлаете, если доставите мнѣ двѣ тысячи паръ башмаковъ, двѣ тысячи рацій продовольствія, а преимущественно денегъ.“ (A.P.S.Z.)

ПОРТУГАЛІЯ.

Лиссабонъ, 13-го Ноября.

Въ столицѣ и Государствѣ царствуетъ спокойствіе. Вообще полагають, что съ собраніемъ Кортесовъ всѣ умѣренные будутъ стараться, чтобы уложенія 1822 и 1826 годовъ, перемѣнить на одно, съ нужными преобразованіями.

— Въ Брагѣ открытъ заговоръ въ пользу *Донъ-Мигуэля*; въ слѣдствіе сего въ столицѣ арестовано нѣсколько знатныхъ особъ; нѣкоторые изъ заговорщиковъ ушли въ Испанію.

— Въ Тагѣ стоитъ теперь шесть линійныхъ Англійскихъ кораблей и два военные брига; изъ Французскаго флота три линійныхъ корабля одна фрегата и одинъ бригъ. (G. C.)

РАЗНЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Говорятъ, что Герцога Карль *Брауншвейгскій*, велѣлъ построить въ Парижѣ аэростатъ, на которомъ хочетъ полетѣть въ Англію черезъ проливъ Кале. Одинъ изъ журналовъ замѣчаетъ, что если воздушныя путешествія войдутъ въ употребленіе, то необходимо нужно будетъ отмѣнить таможенныя уставы и полицейскія правила. Первыя по поводу удобнаго переезда контрабанды, другія по могущимъ произойти отъ сего опаснымъ случаямъ. Это послѣднее замѣчаніе, кажется, отъ того возникло, что выкинутый изъ аэростата *Г. Грина* мѣшокъ съ пескомъ, будто больно ушибъ одного человѣка.

— Въ послѣднемъ засѣданіи Парижской медицинской Академіи, съ большимъ вниманіемъ слушали замѣчанія *Г. Бушеронъ*, о избрѣтенномъ имъ средствѣ оживленія корней волосовъ а слѣдовательно сохраненія ихъ, а также и отращенія тѣмъ, которые совершенно лишились волосовъ. Назначена особенная комиссія изъ *Гг Дюбуа, Магенди, Дюобль, Серръ* и нѣсколько другихъ для повѣрки опытовъ *Г-на Бушеронъ*, которые пріобрѣли уже совершенное одобреніе многихъ знатныхъ Парижскихъ испытателей. (G. C.)

Опечатка. Въ N. 95 Л. В. на 787 стр. въ 23 строкѣ вмѣсто напечатаннаго *Спасье*, чит. долж. *Шпациръ*.

ВИЛЬНА. Типографъ А. Марциновскаго. Печатать дозволяется. Декабря 1 д. 1836 г. — Цензоръ Стат. Совѣт. и Кав. *Левъ Бороскій*.

ѣте замиары і прешкодзила ихъ выконанію. Spiskowici chcieli zamordować Ministrów i ustanowić dyktaturę. — Ministrowie udali się zawczora po odbyty naradzie do sali posiedzeń Korteżów, którym przedstawili następujące środki, jako nieodzownie konieczne, pod naradę: 1) Ministrowie mogą być zarazem i deputowanymi. 2) Rząd mocen jest skazać na wygnanie niepokojnych, bez poprzedniego zachowania warunków artykułem 308 ustawy zastrzeżonych. 3) Projekt do prawa względem ukrócenia nadużyć druku. Po wniesieniu tych projektów, zawiadomili Ministrowie Izbę, że *Rodil* nie chciał być posłuszny rozkazom Rządu.

— Zawczora przechodziły liczne patrole po ulicach stolicy. Dzisiaj panuje spokój, ale władze przedsięwzięły środki ostrożności; warty zostały wzmożone, wojsko zgromadzone w koszarach, a Jenerálny Kapitan *Seoane*, przejeżdża w towarzystwie adiutantów i oficerów służbowych po ulicach stolicy.

— Deputowany *Cardero*, który miał polecenie doręczyć Jenerałowi *Rodil* rozkazy rządowe, wrócił do stolicy. Gdy *Rodil* o treści przywiezionych depeszy powziął wiadomość, kazał rzezonemu deputowanemu oddalić się natychmiast z głównej kwatery i oświadczył mu, że nie pierwsiem złoży dowództwo wojska, aż w ten czas dopiero, gdy zniszczy *Gomez*. To zdziawszy stanіe przed Korteżami i zda sprawę z czynności swoich.

— Na wczorayszém posiedzeniu Korteżów zostali mianowani czterey jeszcze niedostający Członkowie do Komissyi dla rewizyi Konstytucyi, t. i. *P. Laborda* większością 77 głosów, *P. Toreno y Meralda* 80, *P. Acuña* 84, i *P. Aubo* 80 głosów.

— W tej chwili nadeszły tu następujące doniesienia z Andaluzyi: „*Rodil* znajdował się 11 w Monterubio; *Alaix* i *Narvaez* zajmowali stanowiska, które im tenże Jenerał wskazał. *Gomez* był z swoim oddziałem w Constantina i Cassala, 12 lieues od Korduby, a 11 od Sewilli; uprzedził więc o dwa dni marszu Jenerała *Rodil*.“

— Mówią tu, że Jenerał *Narvaez*, przeznaczony na zastąpienie *Rodila*, ma rozkaz rozstrzelać go, w razie, gdyby był w oddaniu dowództwa dalej jeszcze uparty. Stan wojska jest zaspakajający. Gdy nie dawno czyniono Jenerałowi *Alaix* wyrzuty względem opieszalego działania, miał on odpisać: „Zamiast tysięcy, zawsze sprzecznych sobie rozkazów, lepiej zrobicie, gdy mi przysłecie dwa tysiące par trzewików, dwa tysiące racyi żywności, a przedewszystkiem pieniądze.“ (G. C.)

PORTUGALIA.

Lisbona, dnia 13 Listopada.

Spokojność panuje w stolicy i kraju. Sądzą powszechnie, że za zebraniem się Korteżów, będą dokładać starania wszyscy umiarkowani, aby ustawy 1822 i 1826 roku zamienić w jedną, ze stosownemi modyfikacyami.

— W Braga odkryto śpisek na stronę *Don Miguela*; w skutku czego aresztowano w stolicy kilka znakomitych osób; niektórzy ze spiskowych schronili się do Hiszpanii.

— Na Tagu stoi teraz 6 okrętów liniowych angielskich i dwa brygi wojenne; z marynarki francuzkiej trzy okręty liniowe, jedna fregata i jeden bryg. (G. C.)

ROZMAITE WIADOMOŚCI.

Mówią, że Xiążę Karol *Brunswicki* każe budować balon w Paryżu, na którym chce się puścić do Anglii przez odnogę Kaletańską. Jedna z gazet czyni uwagę, iż jeżeli podróże napowietrzne staną się częstymi, wypadnie koniecznie poczynić zmiany w przepisach celnych i prawach policyjnych. Pierwsze dla łatwości przeprowadzenia kontrabandy, drugie dla przypadków, wyniknąć ztąd mogących. Tę ostatnią uwagę spowodowało zapewne zdarzenie, że przez wyrzucenie worka z piaskiem z balonu Pana *Green*, miał być jakiś człowiek mocno skaleczony.

— Na ostatniem posiedzeniu Paryzkiej Akademii lekarskiej, słuchano z wielkiem zajęciem postrzeżenia *P. Boucheron* o odkrytym przezeń sposobie odżywiania korzeni włosów, a tém samém ochronienia ich, aby nie wypadały, jak niemniej przywracania ich takim osobom, które zupełnie już włosy utraciły. Mianowano osobną Kommissyą z *PP. Dubois, Magendie, Duoble, Serre* i kilku innych, dla sprawdzenia doświadczeń *P. Boucheron*, które pozyskały już zupełną pochwałę wielu znakomitych paryzkich badaczy.

Omyłka. W N. 95 Kur. Lit. w wierszu 20 na str. 787 zamiast *Spasier*, czytać należy *Spazier* (*Szpacir*).